

OBČINA CIRKULANE

Cirkulane 58
2282 Cirkulane
Telefon: 02/ 795 34 20
Telefax: 02/ 795 34 21
Email: tajnistvo@cirkulane.si
obcina.cirkulane@cirkulane.si

12. Predlog rešitve problematike financiranja knjižnične dejavnosti v občinah Spodnjega Podravja za leti 2017 in 2018;

Številka: 431/2016
Datum: 9.5.2016

Županjam in županom občin ustanoviteljic in pogodbenic

ZADEVA: Predlog rešitev problematike financiranja knjižnične dejavnosti v občinah Spodnjega Podravja za leti 2017 in 2018

Spoštovani!

Skladno z dogovorom županov Spodnjega Podravja in s sklepom župana Mestne občine Ptuj Mirana Senčarja, ki je bil sprejet na seji kolegija županov Spodnjega Podravja dne 14.3.2016, vam v prilogi dopisa pošiljamo predlog rešitev problematike financiranja knjižnične dejavnosti v občinah Spodnjega Podravja za leti 2017 in 2018. Omenjeni dokument je obravnaval in potrdil svet zavoda KIPP na svoji 14. redni seji dne 4. maja 2016.

Lepo pozdravljeni!

Direktor:
mag. Matjaž Neudauer

»PRIPOROČENA POŠTA«

**PREDLOG REŠITEV
PROBLEMATIKE FINANCIRANJA KNJIŽNIČNE DEJAVNOSTI
V OBČINAH SPODNJEGA PODRAVJA
ZA LETI 2017 in 2018**

Ptuj, maj 2016

Zakonske podlage

- Zakon o knjižničarstvu (Uradni list RS, št. 87/01 in 92/15),
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 77/07 – UPB, 56/08, 4/10, 20/11 in 111/13),
- Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2016 in 2017 (Uradni list RS, št. 96/2015),
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (Uradni list RS, št. 108/09 – UPB in spremembe),
- Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/2003),
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/03, 70/08, 80/12),
- Pravilnik o načinu izvajanja financiranja javnih zavodov, javnih skladov in javnih agencij na področju kulture (Uradni list RS, št. 85/10),
- Standardi za splošne knjižnice (Nacionalni svet za knjižnično dejavnost za obdobje od 2005 do 2015, s sklepom Nacionalnega sveta za knjižnično dejavnost je bila veljavnost podaljšana do leta 2017),
- Odlok o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnice Ivana Potrča Ptuj (Uradni list RS, št. 9/2004),
- Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Ivana Potrča Ptuj (Uradni list RS, št. 115/2008 in 102/2009),
- Navodila za določanje višine sredstev za financiranje javne službe v javnih zavodih, javnem skladu in javnih agencijah na področju kulture iz državnega proračuna za proračunsko leto 2013 (Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport, št. 0070-123/212/1 z dne 23. 10. 2012),
- Neposredni poziv za predložitev predloga programa dela in finančnega načrta za leti 2016 in 2017 – Navodila Mestne občine Ptuj z dne 31. 8. 2015.

Kot osnovo izračuna potrebnih stroškov in njihove razdelitve po prebivalcih smo upoštevali število prebivalcev Upravne enote Ptuj na dan 1. 1.2015, kar je 68.335 prebivalcev, od tega v Mestni občini Ptuj 23.153 in 45.182 v ostalih petnajstih občinah ustanoviteljicah in pogodbenicah.

Pri zneskih sofinanciranja po posameznih postavkah smo upoštevali Program dela in finančni načrt knjižnice za leto 2016. Dokument je sprejel svet zavoda knjižnice, občinam ustanoviteljicam in pogodbenicam pa smo ga v e-obliki posredovali 19. 10. 2015.

V nadaljevanju bomo uporabljali izraz *glavarina*, ki pomeni stroške na posameznega prebivalca občin ustanoviteljic in pogodbenic.

Bistvene prednosti glavarine so:

- preglednost in primerljivost financiranja knjižnice,
- zagotavljanje enotnega standarda knjižnične dejavnosti na prebivalca,
- lažja priprava programa dela in finančnega načrta knjižnice,
- lažje načrtovanje pri pripravi proračunov občin ustanoviteljic in pogodbenic.

ŠTEVILO PREBIVALCEV PO OBČINAH (stanje na dan 1. 1. 2015)

Občina	Število prebivalcev
Cirkulane	2.339
Destrnik	2.564
Dornava	2.916
Gorišnica	3.980
Hajdina	3.740
Juršinci	2.364
Kidričevo	6.515
Majšperk	3.952
Markovci	3.989
Podlehnik	1.814
Ptuj	23.153
Sv. Andraž	1.164
Trnovska vas	1.316
Videm	5.478
Zavrč	1.727
Žetale	1.324
SKUPAJ	68.335

Skladno s Pravilnikom o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic je v tabelah prikazano razmerje stroškov in zneskov med Mestno občino Ptuj in ostalimi občinami.

Namen	Mestna občina Ptuj	Ostale občine
Plače zaposlenih	63,13%	36,87%
Splošni materialni stroški	75,12%	24,88%
Programsko materialni stroški	33,90%	66,10%
Delovanje bibliobusa	33,90%	66,10%
Nakup knjižničnega gradiva	33,90%	66,10%

Namen	Mestna občina Ptuj	Ostale občine
Plače zaposlenih	471.756,00	275.521,00
Splošni materialni stroški	112.748,00	37.343,00
Programsko materialni stroški	27.833,00	54.271,00
Delovanje bibliobusa*	4.384,00	8.548,00
Nakup knjižničnega gradiva	73.203,00	142.735,00
SKUPAJ	689.924,00	518.418,00

Zajeti zgolj materialni stroški delovanja bibliobusa. Stroški zaposlenih na bibliobusu za plače so zajeti v masi za plače.

Razdelitev stroškov po odstotkih in zneskih je osnova za izračun glavarine. Potrjeni Program dela in finančni načrt za leto 2016 predvideva skupaj 1.208.342, 00 €.

Izhajajoč iz navedenega smo izračunali glavarino, in sicer tako, da skupni znesek za delovanje knjižnice po posameznih postavkah (plače, splošni materialni stroški, programsko materialni stroški, stroški delovanja bibliobusa ter stroški nakupa knjižničnega gradiva) delimo najprej z ustreznim odstotkom (MOP, ostale občine), nato pa dobljeni odstotek pretvorimo v evre.

Po tej metodologiji smo izračunali tudi sredstva, ki bi jih posamezna občina morala prispevati za delovanje knjižnice in so podrobneje (po občinah) predstavljena v skupni preglednici v nadaljevanju.

Pri določitvi višine glavarine smo pri Mestni občini Ptuj upoštevali, da je Knjižnica Ivana Potrča krajevna in osrednja knjižnica, pri ostalih občinah pa zgolj njeno vlogo osrednje knjižnice.

Glede na navedeno znaša izračunana glavarina za Mestno občino Ptuj 29,80 €, za ostale pa 11,47 € na prebivalca.

V nadaljevanju je podrobneje prikazan in pojasnjen razrez po posameznih postavkah.

Sredstva za plače

V masi za plače so upoštevani vsi redno zaposleni delavci na dan 1. 4. 2016.

Občine so dolžne kriti stroške za plače za 31 zaposlenih, za dve delovni mesti krije stroške država. Skladno z veljavno sistemizacijo bi knjižnica morala zaposlovati 44,66 delavcev, od katerih so občine dolžne zagotavljati sredstva za plače za 41,66 delavcev, država pa za 3 strokovne delavce. V naslednjih letih bo nujno potrebno zagotoviti sredstva za manko zaposlenih.

Razmerje med V. oziroma VI. in VII. stopnjo izobrazbe opredeljuje 14. člen Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, ki določa, da naj bo v knjižnici zaposlenih 70 % strokovnih delavcev bibliotekarjev in višjih knjižničarjev ter 30 % knjižničarjev, kar pa knjižnica ne dosega.

Kot prvi korak pri urejanju kadrovske problematike bo potrebno delavce, ki imajo VI. in VII. stopnjo izobrazbe, delajo pa na V. stopnji izobrazbe in prejemajo tudi takšno plačo, umestiti na višje ovrednotena delovna mesta. Gre za tri takšna delovna mesta, in sicer:

- knjižničar v bibliotekar,
- knjižničar v višji knjižničar in
- tajnica direktorja V. v administrator VI.

Vsi navedeni izpolnjujejo vse zakonske pogoje za umestitev na delovno mesto skladno z zgoraj navedenimi podatki. Skupno gre pri višji umestitvi za dodatnih 19 plačnih razredov, kar bi moralo biti urejeno že v okviru financiranja za leto 2017.

Pri masi za plače bo potrebno dodatno upoštevati, da dva zaposlena končujeta univerzitetni študij in bosta glede na realne kadrovske potrebe premeščena na delovno mesto bibliotekar, kar pa pomeni tudi višjo plačo, in sicer za dodatnih 39 PR.

Skupaj se bo zaradi premestitve zaposlenih na zahtevnejša delovna mesta masa za plače povečala za 58 PR.

V naslednji preglednici je predstavljena razdelitev stroškov za plače za krajevno in osrednjo knjižnico po financerjih.

Mestna občina Ptuj	Ostale občine	Skupaj
471.756,00	275.521,00	747.277,00

Mestna občina krije stroške za plače, kot sledi:

Število zaposlenih	Odstotek
12	100
16,5	33,90
1,5	66,95
1	83,55

Skupni delež sredstev za plače Mestne občine Ptuj tako znaša 63,13 %.

Ostale občine krijejo stroške za plače kot sledi:

Število zaposlenih	Odstotek
16,5	66,10
1,5	33,05
1	16,45

Skupni delež sredstev za plače ostalih občin pa 36,87 %.

Z usklajenim finančnim načrtom za leto 2016 smo sredstva za plače delavcev, ki delajo na bibliobusu skladno s 6. členom Pravilnika o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic prenesli iz skupne mase za plače na postavko bibliobus, in sicer v skupni višini 65.577,47 €, kar pa ne pomeni nominalnega povečanja sredstev za plače in je to že zajeto v skupni masi za plače.

V naslednjih letih bo potrebno zagotoviti tudi nove zaposlitve skladno s kadrovskim načrtom knjižnice.

Masa za plače (s tem pa tudi glavarina) se lahko poveča zaradi sprememb zakonodaje oziroma zaradi rednega napredovanja zaposlenih v plačne razrede in strokovne nazive.

Občina	Št. preb.	Realiz. po pogodbi 2016	Znesek glavarine	Razlika glede na znesek glavarine	ODPRAVA 1/2 - 2017	ODPRAVA 1/2 - 2018
Cirkulane	2.339	19.000	26.837,68	7.837,68	3.918,84	3.918,84
Destrnik	2.564	17.489	29.419,33	11.930,33	5.965,16	5.965,16
Dornava	2.916	16.220	33.458,18	17.238,18	8.619,09	8.619,09
Gorišnica	3.980	21.704	45.666,52	23.962,52	11.981,26	11.981,26
Hajdina	3.740	32.178	42.912,76	10.734,76	5.367,38	5.367,38
Juršinci	2.364	19.000	27.124,53	8.124,53	4.062,26	4.062,26
Kidričevo	6.515	55.556	74.753,11	19.197,11	9.598,55	9.598,55
Majšperk	3.952	28.000	45.345,24	17.345,24	8.672,62	8.672,62
Markovci	3.989	37.911	45.769,78	7.858,78	3.929,39	3.929,39
Podlehnik	1.814	20.406	20.813,83	407,83	203,91	203,91
Ptuj	23.153	597.901	689.924,67	92.023,67	46.011,83	46.011,83
Sv. Andraž	1.164	6.770	13.355,73	6.585,73	3.292,86	3.292,86
Trnovska vas	1.316	14.437	15.099,78	662,78	331,39	331,39
Videm	5.478	48.620	62.854,57	14.234,57	7.117,28	7.117,28
Zavrč	1.727	14.940	19.815,59	4.875,59	2.437,79	2.437,79
Žetale	1.324	11.770	15.191,57	3.421,57	1.710,78	1.710,78
SKUPAJ	68.335	961.902	1.208.342,87	246.440,78	123.220,39	123.220,39

Splošni materialni stroški

Kritje splošnih materialnih stroškov je razdeljeno med krajevno knjižnico (krije MOP) in osrednjo knjižnico (krijejo MOP in ostale občine), zato je v odstotkih prostora, namenjenega delovanju krajevne knjižnice, za 75,12 %, za osrednjo knjižnico pa 24,88 %. Ker splošne materialne stroške opredeljuje Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic, jih ne navajamo posebej.

Mestna občina Ptuj	Ostale občine	Skupaj
112.748,00 €	37.343,00 €	150.091,00 €

Programski materialni stroški

Višina programsko materialnih stroškov, ki jih podrobneje opredeljuje Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic se med občine razdeli glede na število prebivalcev, kar v odstotku pomeni 33,90 % na MOP in 66,10 % na ostale občine.

Mestna občina Ptuj	Ostale občine	Skupaj
27.833,00 €	54.271,00 €	82.104,00 €

Delovanje bibliobusa

Višina programsko materialnih stroškov, ki jih podrobneje opredeljuje Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic se med občine razdeli glede na število prebivalcev, kar v odstotku pomeni 33,90 % na MOP in 66,10 % na ostale občine, kjer ima bibliobus svoje postajališče.

Stroški delovanja bibliobusa

Materialni stroški za delovanje bibliobusa zajemajo obvezno in kasko zavarovanje, stroške goriva, redno servisiranje, pranje in vzdrževanje vozila ...

Mestna občina Ptuj	Ostale občine	Skupaj
4.384,00 €	8.548,00 €	12.932,00 €

Stroški za plače strokovnih delavcev na bibliobusu (že zajeti v skupni masi za plače):

Mestna občina Ptuj	Ostale občine	Skupaj
22.230,70 €	43.346,77 €	65.577,47 €

Knjižnično gradivo

Stroške nakupa knjižničnega gradiva podrobneje določa 11. a člen Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe.

Stroške nakupa se med občine razdeli glede na število prebivalcev, kar v odstotku pomeni 33,90 % na MOP in 66,10 % na ostale občine.

Mestna občina Ptuj	Ostale občine	Skupaj
73.203,00 €	142.735,00 €	215.938,00 €

Nakup bibliobusa

Ministrstvo za kulturo Republike Slovenije vsaki dve leti objavi javni poziv za sofinanciranje nakupa bibliobusa, aktualni pa je objavljen za leti 2016 in 2017.

Namen sofinanciranja države je, da prispeva del sredstev za podporo usklajenemu razvoju knjižnične dejavnosti, in sicer za sofinanciranje projektov nakupa bibliobusa v splošnih knjižnicah v skladu z javnim interesom na področju kulture.

Cilj sofinanciranja je podpora razvoju sodobnih knjižničnih storitev v potujočih knjižnicah – bibliobusih, kar omogoča širjenje mreže splošnih knjižnic tudi v kraje z manjšim številom prebivalcev in odročnejša območja države. S tem država zadovoljuje kulturne, izobraževalne, informacijske ter socialne potrebe okolja, podpira vseživljenjsko učenje in

smotrno izrabo prostega časa, ter prispeva k razvoju informacijske pismenosti, neformalnega izobraževanja in vsestranske informiranosti državljanov.

Cilj sofinanciranja je tudi povečati uporabo knjižnic ter splošno dostopnost informacij in storitev v knjižnični mreži splošnih knjižnic tudi v odročnejših krajih Slovenije, kar je v skladu s cilji Resolucije o nacionalnem programu za kulturo 2014–2017 (Uradni list RS, št.99/13).

Sedanji bibliobus je bil nabavljen v letu 2003, zato je smiselno, da se Knjižnica Ivana Potrča prijavi na neposredni poziv za nakup novega bibliobusa za leto 2018, ko bo sedanji star 15 let.

Cena zadnjih bibliobusov se giblje okrog 350.000 €. V primeru, da bi bili pogoji sofinanciranja s strani države nespremenjeni, bi to pomenilo 190.000 €, znesek 160.000 € pa so dolžne zagotoviti občine. Delež občin se razdeli v enakem odstotku, kot je ta določen za redno dejavnost, in sicer po številu prebivalcev.

Zato občinam ustanoviteljicam predlagamo, da v letu 2017 podpišemo pismo o nameri nakupa bibliobusa v letu 2018, občine pa nato v svojih proračunih zagotovijo sredstva glede na število prebivalcev v posamezni občini ustanoviteljici in pogodbenici.

Če uporabimo enako analogijo, kot v preglednici Stroški delovanja bibliobusa, bi to pomenilo, da 33,90 % prispeva Mestna občina Ptuj, 66,10 % pa ostale občine. Tako izračunan delež, ob nespremenjeni okvirni ceni, pomeni 2,34 € na prebivalca in ga bodo občine morale zagotoviti izven rednega financiranja knjižnične dejavnosti.

Zaključek

Knjižničarstvo je edina dejavnost s področja kulture v posamezni občini, ki ima podlago v zakonodaji. V zadnjih letih, ko je prihajalo do znižanja povprečnine, so nekatere občine znižale tudi financiranje knjižnice, kot najbolj moteč dejavnik pa ste župani izpostavili dejstvo, da občine plačujete različne zneske na posameznega prebivalca.

S predlagano glavarino ponujamo rešitev, da bodo občine pri financiranju delovanja knjižnice izenačene, kot največje prednosti pa vidimo:

- preglednost in primerljivost financiranja knjižnice,
- zagotavljanje enotnega standarda knjižnične dejavnosti na prebivalca,
- lažja priprava programa dela in finančnega načrta knjižnice,
- lažje načrtovanje pri pripravi proračunov občin ustanoviteljici in pogodbenici.

Kot osnovo za izračun višine glavarine smo vzeli finančni načrt knjižnice za leto 2016. Skladno s tem dokumentom znaša izračunana glavarina za Mestno občino Ptuj 29,80 €, za ostale pa 11,47 € na prebivalca.

Občine ustanoviteljice in pogodbenice pa se morajo zavedati, da v teh zneskih ni zajeto povišanje plač, ki bo posledica umestitve delavcev na ustrezna delovna mesta glede na njihovo izobrazbo in redna napredovanje v plačne razrede in strokovne nazive, tako da bo v naslednjih letih zagotovo prihajalo do spreminjanja zneska glavarine.

Glede na težko finančno situacijo smo skladno z dogovorom na kolegiju županov zneske, potrebne za nemoteno delovanje knjižnice razdelili v dve proračunski leti in sicer v leti 2017 in 2018. Tak način bo omogočil, da bomo vključno z letom 2018, dosegli realizacijo na osnovi leta 2016. Takrat bi veljalo sestiti skupaj, narediti evalvacijo doseženega in postaviti smernice za leta od vključno 2019 naprej.

Zavedati se moramo, da je Knjižnica Ivana Potrča Ptuj ena od desetih osrednjih območnih knjižnic, ki pa za to, da obdrži status zavoda regionalnega pomena mora izpolnjevati zakonske pogoje.

Če želimo, da knjižnica ostane regionalna knjižnica, je v prvi vrsti potrebno zagotoviti njeno polno financiranje, sicer se v naslednjih letih lahko zgodi, da knjižnica ta status izgubi.

Ocenjujemo, da so predlagane rešitve sprejemljive in enako pravične za vse občine ustanoviteljice in pogodbenice. Pričujoči dokument pa daje mestnemu in občinskim svetom dobro osnovo za pripravo in sprejemanje proračunov za naslednja leta.

Številka: 409/2016
Na Ptuj, 22. 4. 2016

Direktor:
mag. Matjaž Neudauer

